

Zrela samo- upravljaljska miselnost

Barvna fotografija z otvoritve nove tovarne avtomobilskih prikolic lahko pričara veselo vzdušje ob občinskem prazniku v Brežicah. Ne more pa zakriti dolgoletnega zavestnega zatajevanja, da smo dosegli to, kar danes imamo. Rasli smo v težkih pogojih in brez tuje pomoči. Krepla nas je zavest zrelih samoupravljalcev: zaradi tega smo danes lahko ponosni na prehojeno pot. Na domačem trgu smo osvojili avtomobilsko tržišče, v tujini smo danes mi tisti, ki diktiramo modo prikolic. Več kot 50.000 ADRIA prikolic se vozi po cestah Evrope. Tovarne z mnogo daljšo tradicijo od naše so zdaj že za nami. Samo visoka produktivnost, moderna tehnologija in specializacija nam lahko še naprej zagotavljajo napredek.

Sad teh spoznanj je nova tovarna v Brežicah. Namesto 36 delavcev, kolikor jih je bilo pred 11 leti, jih dela zdaj v Brežicah 240. Napredek v tehnologiji je izreden. Ponosni smo lahko na to, kar moremo danes pokazati skupnosti.

Sodimo, da tako tudi uresničujemo ustavna dopolnila. Najprej je potrebno zgraditi moderno tovarno, uvesti moderno tehnologijo – šele potem se lahko organiziramo kot temeljna organizacija združenega dela. Uresničevanje ustavnih dopolnil, borba za misli iz Titovega pisma, resno in ustvarjalno delo – to so naše naloge.

V Brežicah smo odprli novo tovarno avtomobilskih prikolic. S sliko in besedo vas o tem seznanjamo tudi na naslednjih straneh Kurirja. (Foto: M. Vesel)

Ob otvoritvi v Brežicah

Ob občinskem prazniku v Brežicah je Industrija motornih vozil Novo mesto odprla novo tovarno v Brežicah. Ob tej priložnosti je govoril zbranim gostom in obiskovalcem predsednik centralnega delavskega sveta Anton Šepec:

„Dovolite mi, da vam ob občinskem prazniku čestitam in prenesem pozdrave našega kolektiva. Pozdravljam vas ob svečani otvoritvi tovarne avtomobilskih prikolic IMV v Brežicah. V navadi je, da se ob tako pomembnem prazniku, kot je občinski, pregledajo uspehi in izrečejo priznanja zaslužnim ljudem in doseženim rezultatom.

Dolgoletno sodelovanje in čvrsta povezanost našega brežiškega kolektiva z matičnim podjetjem v Novem mestu se danes zaključuje z otvoritvijo tega pomembnega objekta, ki kolektivu obrata Brežice in tu živečim ljudem nudi zagotovilo, da bo lahko ustvarjal vsakdanji kruh za današnje in bodoče rodove.

Ocenjujemo, da sodi objekt med najmodernejše tovarne IMV. Zato naj se zahvalim vsem, ki so sodelovali pri projektiranju, izgradnji ali kako drugače prispevali svoj delež.

To so: Slovenija projekt iz Ljubljane, brežiška občinska skupščina, Komgrap Beograd – Kijevo, Mostogradnja Batajnica, IMP Ljubljana, Pionir Novo mesto, Izolacija Beograd, gradbišče Zagreb, Slovenija ceste Ljubljana, Splošno kleparstvo Kostanjevica, Novomont Novi Sad, Konim Ljubljana, Cestno podjetje Novo mesto, Konstruktor Maribor, SOP Krško, IMP Maribor, Zemljič Franc iz Ormoža, KIP Ljubljana, Lesni-

Anton Šepec

na Ljubljana, gradbena skupina IMV iz Novega mesta. Zahvaljujemo se republiškem skladu skupnih rezerv, ljubljanski Jugobanki, novomeški DBH in Ljubljanski banki.

Mimo 14 milijonov bančnih kreditov smo dali 7,5 milijonov lastnega denarja za investicijo in 4 milijone za obratna sredstva. Skupaj z zemljišči, projekti in drugim je bilo v tovarno vložnih 38,8 milijonov dinarjev.

Z dograditvijo tovarne avto-

mobilskih prikolic v Brežicah uresničuje IMV svoj razvojni program. Samoupravno odločitev iz lanskega leta, da bomo povečali proizvodnjo prikolic, štejemo v kolektivu za pomembno odločitev. Štartali smo s programom, ki nas bo popeljal v vrh proizvajalcev avtomobilskih prikolic v Evropi, saj bomo po načrtu že prihodnje leto naredili 32.000 prikolic. Vsi naši dosednji napori pa so tudi podlaga za še večjo proizvodnjo, ko bomo dali na tuji in domači trg 50.000 različnih prikolic.

Pred 11 leti se je IMV prvič pojavila v Brežicah in v obratu, kjer smo delali drobne kovinske dele in servisno opremo, je bilo zaposlenih 36 delavcev. Hitra rast IMV kolektiva Brežic ni pustila ob strani. Danes dela tam 240 delavcev, ki so se specializirali za industrijsko proizvodnjo. Skupno smo rasli v težkih pogojih: vsak dinar smo smotno vlagali. IMV ni rasla s tujo pomočjo; kar smo naredili, smo naredili z lastnim denarjem. Rastli smo ob močni zavesti zrele samoupravljalvske miselnosti. Kolektiv se je odrekel svojemu zaslužku, da si zagotovi obstoj.

Z močno voljo in zavzetostjo nam je uspelo, da se danes kolektiv IMV uvršča med največje proizvodne organizacije. V domovini smo osvojili avtomobilsko tržišče, na tujem pa zahtevno tržišče s prikolicami.

Prikolice IMV so preplavile Zahodno Evropo. Na cestah je več kot 50.000 ADRIA CARA-

VANOV, ki se postavljajo ob bok najbolj renomiranim evropskim prikolicam z dolgo tradicijo. Še več, danes je prišel čas, ko mi diktiramo modo prikolic na zahodnem trgu.

Naša pričakovanja in naši cilji se uresničujejo: postavjamo veliki in konkurenčni. To pa lahko dosežemo le z visoko produktivnostjo, moderno tehnologijo in specializacijo programa proizvodnje prikolic. Tovarna avtomobilskih prikolic Brežice bo ena izmed takih sodobnih tovarn. To je tudi naš končni cilj, saj smo zagotovili vse, da tovarna v Brežicah postane v smislu ustavnih dopolnil naša prva temeljna organizacija združenega dela.

Uresničevanje ustavnih dopolnil je naša prva naloga. Analizirali smo možnosti za ustanovitev temeljne organizacije združenega dela. Spoznali smo, da ni dovolj, če tako organizacija le ustanovimo, ne ustvarimo pa hkrati ekonomske baze in osnov za ugotavljanje in delitev dohodka. Tovarna avtomobilskih prikolic v Brežicah je primer, kako smo si zastavili uresničitev ustavnih dopolnil. Mislimo, da je najprej potrebno zgraditi moderno tovarno, ustvariti ekonomsko bazo, pripraviti in uvesti v to tovarno moderno tehnologijo, specializirati in ustvariti industrijski kader in šele takrat, ko so vsi ti pogoji ustvarjeni, se lahko enota, obrat ali tovarna organizira kot temeljna organizacija združenega dela.

ANTON ŠEPEC

Na sliki: pogled na del zbrane množice 28. oktobra 1972 dopoldne pred novo tovarno avtomobilskih prikolic IMV v Brežicah

V petek, 27. oktobra, smo imeli komunisti naše osnovne organizacije sestanek, na katerem smo obravnavali pismo predsednika Tita in izvršnega biroja ZKJ. Sestanek je vodilo delovno predsedstvo, v katerem so bili: inž. Božo Kočevar, Dražo Reba in Simo Gogič.

Prebrali smo pismo tovariša Tita in izvršnega biroja, sklepe 20. seje občinskega komiteja ZK Novo mesto v zvezi s pis-

Andrej Dular

mom ter akcijski program osnovne organizacije ZK IMV Novo mesto. V drugi točki je sekretariat osnovne organizacije seznanil svojo organizacijo s pismom občinskemu komiteju ZK Novo mesto glede objave

Nihče ne more mimo ZK

Nihče danes ne more delati mimo in proti politiki ZK. Osnovne organizacije ZK v podjetjih naj postavijo na dnevni red moralnopolitično oceno vseh zaposlenih, od predelavca do direktorja. Kadrovske politiko v podjetjih je treba zaostri. Obstaja možnost, da se bodo sedaj skušali vriniti v partijo razni karieristični elementi. To terja posebno previdnost osnovnih organizacij pri sprejemanju takšnih posameznikov. V ZK pa bo treba sprejeti čim več neposrednih proizvajalcev in mladih ljudi!

FRANCE POPIT,
13. okt. v Mariboru

poslovne tajne v Ljubljanskem dnevniku. — Na sestanku sta bila tudi član sveta federacije Miha Marinko in sekretar občinskega komiteja Franc Šali.

Andrej Dular, poslovni sekretar podjetja, je v zvezi s pismom dejal: „Da ne bom preveč načelen, mi dovolite, da na kratko ocenim naše delo. Na sekretariatu naše osnovne organizacije smo si v zadnjem obdobju nekajkrat izprašali vest. Ugotovili smo, da smo naredili nekaj neodpustljivih napak, ki so imele za posledico mrtvilo v naši osnovni organizaciji. Zato je naše idejno politično delo kljub razgibanemu političnemu življenju povsem zamrlo.“

PRIZNAVAMO POMANJKLJIVOSTI

Andrej Dular je ugotovil, da je sekretariat skušal spoznati, zakaj je med posamezniki tako malo poslušna za politično delo, potem pa je nadaljeval: „Mi smo si odkrito priznali pomanjkljivosti, hkrati pa smo se dogovorili tudi za akcijo: več ideološkega dela in vso skrb idejnemu, političnemu in ekonomskemu izobraževanju. Na sestankih bomo konkretno obravnavali uresničevanje ustavnih dopolnil, demokracijo, partijsko disciplino, stanovanjsko politiko in drugo.“

Dular je potem govoril o tem, kako našo organizacijo posamezniki prevečkrat omenjujejo od zunaj: kako se premalo kregamo in kako je o nas premalo slišati. Nekaj resnice je iz časov, ko so neodgovorni komunisti dajali v javnost popačene in za nas žaljive podatke. Dokazali smo, da smo za javnost dela, zato se bomo trudili, da bomo javnost tudi v bodoče objektivno seznanjali z rezultati dela. Dular je potem dejal:

„Tudi v naši celici se srečujemo z oportunisti in malomeščani. Večina nas je otopela in dopuščamo take postopke, in čeprav nam je to zoprno, ničesar ne ukrenemo. Te ljudi poznamo: navadno so to delavci, ki malo delajo, zato pa več kritizirajo. Slišali smo, da nekateri naši člani na komiteju tarnajo, da nič ne delamo. S temi komunisti se mora sekretariat odkrito pogovoriti, ker so to anarhisti, ki nočejo poznati partijske discipline. Nimamo ničesar proti, da se komite seznanja z napakami naše organizacije, toda ti se morajo v celoti zavedati, da smo tako za napake kot za uspehe odgovorni

vsi člani in ne samo sekretariat.“

URESNIČEVANJE USTAVNIH DOPOLNIL

Dular je potem dejal, da je odločilen samoupraven korak uresničevanje 21. in 22. ustavnega dopolnila. Poudaril je, da smo komunisti osebno odgovorni za uresničevanje. Sekretariat osnovne organizacije naj bo pobudnik široke akcije izobraževanja in obveščanja o dopolnilih, krati pa mora vplivati na organe upravljanja, da čimprej imenuje strokovno komisijo. Uresničevanje ustavnih dopolnil namreč ni le zahtevno in obsežno strokovno delo, ampak zahteva tudi tenkočutno politično delo.

VEČ POZORNOSTI IZOBRAŽEVANJU

Inž. Pavle Valentič je v razpravi dejal, da so tudi v tehničnih službah pojavi oportunitizma, ki jih je treba sproti reševati. Zavzel se je za pogostnejše sestanke in za hitro odpravljanje problemov. Več pozornosti

bo potrebno posvetiti izobraževanju komunistov, komuniste pa na problemskih sestankih aktivno vključevati v razpravo.

NE POLITIKA PO OBČUTKU

Anton Čefarin je ocenil dosedanjo kadrovske politiko kot politiko po občutku. Zahteval je več političnega poslušanja. Omenil je kadrovanje v občinskem komiteju ZM v Novem mestu, ki ga je ocenil kot zgrešenega.

V razpravi sta sodelovala tudi Franc Šali in Miha Marinko, potem pa so se komunisti zmenili, da bo sekretariat pripravil do naslednjega sestanka načrt za uresničitev akcijskega programa. Naslednji sestanki bodo usmerjeni v uresničitev ustavnih dopolnil, stanovanjsko problematiko, partijsko disciplino in podobno. Prvi naslednji sestanek bo imel delovni naslov: Kako uresničiti 21. in 22. ustavno dopolnilo v našem podjetju.

Član sveta federacije tovariš Miha Marinko si je z zadovoljstvom ogledal eno izmed naših največjih razstavljenih prikolic v dvorani nove tovarne IMV v Brežicah

Tretja konferenca jugoslovanskih komunistov je posvečena mladini: razpravi o družbenih vprašanjih in problemih

Vida Kerin

mladih ljudi. Zveza komunistov na ta način potrjuje svojo odločnost za zagotavljanje hitrejšega in bolj revolucionarnega razvoja samoupravne socialistične družbe že danes, po drugi strani pa se zavzema za trdne temelje za njeno nadaljevanje na mladih rodovih.

ZK ustvarja nove možnosti za družbenopolitično uveljavljanje mladine. Posebno naj poudarim, da tretja konferenca ZKJ ne zadeva samo mladine. Vse razprave pred konferenco terjajo torej vključitev vseh družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih organov in komunistov, še posebno pa mora

Zveza mladine tako v pripravi konference kot v uresničevanju dogovorov, odigrati odgovorno in delovno vlogo. V razpravi pred konferenco je v težah poudarjeno: od otroškega varstva do univerze so neenake možnosti vstopa v življenje na nesocialističnih kriterijih. Samoupravni položaj mladih v družbenem odločanju ni zadovoljiv. Potrebna je socialistična in marksistična vzgoja mladih ljudi. Skrbeti je treba za preživljanje prostega časa (sredstva za aktivnost tistih organizacij, ki se v družbi ukvarjajo s preživljanjem prostega časa mladine, močno zaostajajo za razvojem

znanstvene, tehnološke in družbene organizacije in tudi za življenjskim standardom). Kot članica predsedstva republiške konference ZM sem bila na posvetovanju v Tuzli, kjer sem razpravljala o problemih, ki tarejo mlade proizvajalce. Posebno pozornost sem posvetila problemu zaposlovanja in izobraževanja mladih na delovnem mestu ter problemu nezaposlene mladine. Ta hodi prodajat svojo ceneno delovno moč na tuje ali v druge republike, vrača pa se izčrpana. Tako se iz ekonomskih razvijajo socialni problemi.

V bodoče bo potrebno doma ustvarjati take pogoje, da bodo delovne organizacije morale skrbeti za mlade NK delavce, za njihovo izobrazbo in specializacijo. Tako bo za socialno varnost mladih bolj poskrbljeno. Več sprememb bo potrebnih tudi v šolskem sistemu. Ti problemi, o katerih sem govorila, bodo skupaj z drugimi osnova za razpravo na konferenci.

Smatram, da v razpravah pred konferenco še nismo vsega zamudili. Kajpak se bomo morali po konferenci takoj aktivno vključiti v izvajanje sklepov, dogovorov in nalog. Pričakujemo, da bodo komunisti s svojimi pozitivnimi odločitvami in sklepi močno prispevali k reševanju naših problemov.

VIDA KERIN,
predsednica mladinske organizacije

V prodaji: uspeh ni izostal

Konec oktobra je bil v Novem mestu redni delovni sestanek s šefi prodajnih skladišč, na katerem smo analizirali dosedanje delo, obravnavali sprejete sklepe z zadnje seje delavskega sveta in sprejeli planske naloge do konca leta.

V devetih mesecih letos smo dosegli pomemben delovni uspeh – prodali smo toliko dostavnih avtomobilov kot lani v vsem letu.

Seveda je ta uspeh plod načrtnega dela in usmeritve prodajnega sektorja ter prodajne politike podjetja, ki se kaže v intenzivnejši in načrtni obdelavi terena (naših potencialnih kupcev); poslovnem pristopu do strank in ugotavljanju njihovih potreb; organizirani servisni službi in hitrejšem reševanju reklamacijskih popravil; boljši oskrbi z rezervnimi deli; boljši kvaliteti vozil; v poenostavitvi postopka prodaje vozila in morebitnega kreditiranja; ugodnem odmevu na nekatere propagandne akcije v dosedanjem obdobju.

Vse to je torej pripomoglo, da so se kljub neugodnemu položaju na jugoslovanskem trgu (od pomanjkanja sredstev do nelikvidnosti) in z veliko mero prizadevnosti in ukrepov znotraj podjetja uresničile planske naloge. Omeniti moramo, da bi vsi ti ukrepi zvedeni in ne bi imeli pravega učinka, če ne bi prodrla v zavest vsakega zaposlenega misel, da je podjetje v položaju, ko zaradi mnogih objektivnih težav trenutno živi le na programu „kamping“ prikolic in dostavnih avtomobilov, in da so vsi nadaljnji uspehi

naše tovarne odvisni od izpolnjevanja letošnjega načrta. Da so bili sklepi in tudi naloge, ki smo jih sprejemali na dosedanjih vsakomesečnih sestankih s šefi prodajnih skladišč, pravilno zastavljeni, nam priča podatek, da bomo z dobrim delom vseh zaposlenih v prodajno servisni organizaciji samo v zadnjih treh mesecih ustvarili več kot 40 % celotne lanske realizacije dostavnih avtomobilov.

Vsi ti podatki zgovorno pričajo, da je naša prodajna služba sposobna prihodnje leto prodati vseh 5000 dostavnih vozil, kljub nekaterim pomislekom, da je jugoslovanski trg premajhen, da bi kupil tako količino vozil v enem letu.

Razumljivo je, da te naloge prodajna služba v takšni organizaciji kot je sedaj, ne bo mogla uresničiti in bo potrebno več ukrepov, s katerimi se bo prilagodila večjim nalogam, ki nas čakajo.

Omeniti bi morali nerešen problem nagrajevanja, saj ga bomo morali urediti skladno z večjimi nalogami in obvezami vseh zaposlenih v prodajni servisni organizaciji. Mnoge naše poslovalnice še vedno delajo v slabih razmerah, kar večkrat vpliva na njihovo poslovnost, zato jih bo verjetno potrebno bolje opremiti od najnujnejšega pisarniškega materiala in drobne inventarja do telefona in boljših prostorov.

Vsa naša prodajna skladišča smo že opremili z osebnimi avtomobili, ki naj bi služili predvsem za hitro in energično ukrepanje in reševanje perečih

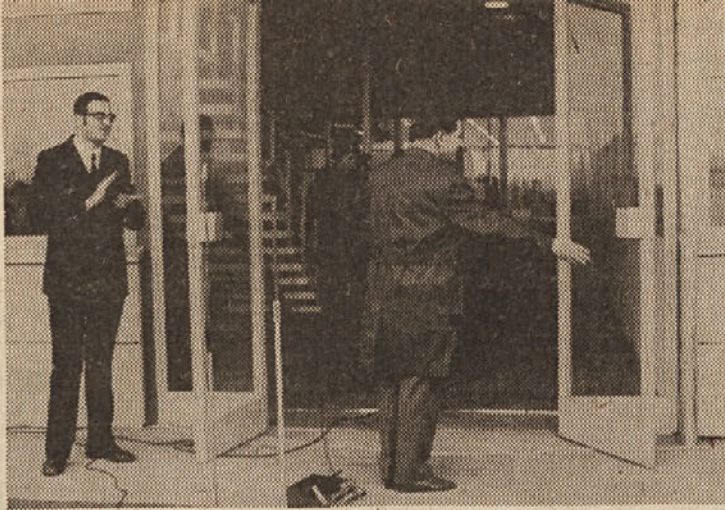
problemov, hkrati pa bodo prav gotovo tudi pripomogla k reklamiranju naših vozil. Prav tako že urejamo problem večjih skladiščnih prostorov, saj lahko v sedanjem položaju vskladiščimo le operativno zalogo vozil, kar nam v določenih trenutkih povzroča mnogo preglavic.

Lahko trdimo, da je dosedanja prodajna politika podjetja pravilno usmerjena, da je dala tudi zadovoljive rezultate, ki pa jih bomo lahko še izboljšali ob skupnih naporih vseh zaposlenih v podjetju in zavesti, da vse to prispeva k boljšemu gospodarjenju v podjetju in stabilizaciji celotnega gospodarstva.

JOŽE OSTERMAN

Pomenek pred novo tovarno: komandant garnizije JLA, polkovnik Stane Primožič, član sveta federacije Miha Marinko, predsednik RK SZDL Slovenije Janez Vipotnik in Franc Skinder, sekretar komiteja občinske konference ZKS v Brežicah

Predsednik občinske skupščine Brežice Vinko Jurkas v trenutku, ko je prvič „uradno“ odprl vrata nove tovarne avtomobilskih prikolice IMV 28. oktobra 1972

IMV avtomobili v boju z rjo

Motorna vozila so pri vsakodnevni uporabi stalno izpostavljena različnim vremenskim pogojem in hitrim klimatskim spremembam. Pri tem so vsi kovinski deli avtomobila, ki niso dobro zaščiteni, izpostavljeni rji. Danes v svetu uporabljajo razen vsem znanega lakiranja različne načine in materiale za dodatno zaščito avtomobila proti rji. Poenostavljeno lahko govorimo o treh vrstah zaščite:

1. zaščita spodnjega dela vozila (poda in šasije),
2. zaščita notranjosti avtomobilске karoserije (notranjost vrat, pragov itd.),
3. zaščita kromiranih delov.

Redke so avtomobilске tovarne v Evropi, ki imajo v redni proizvodnji vse tri vrste dodatne zaščite, vse več pa je takih, ki razen lakiranja dodatno zaščitijo pod, karoserije in šasijo. Naša tovarna je bila med prvimi evropskimi proizvajalci avtomobilov, ki je serijsko uvedla najmodernejšo zaščito poda s plastificiranjem, še vedno pa smo edini proizvajalci avtomobilov v Jugoslaviji, ki uporabljamo za prebrizganje poda karoserij maso na osnovi umetne mase – polivinila.

Danes je vrsta sredstev za zaščito poda; najenostavnejši in najslabši materiali, kot so nafta in izrabljena olja, največkrat celo pospešijo korozijo. Posebna olja za brizganje poda in šasij imajo to slabo lastnost, da zaščitni sloj ni dovolj trajen in odporen. Premazi na osnovi gume in bitumena postanejo sčasoma krhki in razpokajo, skozi raz-

poke prodira voda in povzroča prikrito korozijo, ki se hitro širi. Razen tega se taki premazi topijo v bencinu in oljih. Precej boljša je zaščita z materiali na osnovi voskov. Najbolj znan proizvajalec takih premazov je firma VALVOLINE z različnimi materiali z imenom TECTYL.

Vendar vsi ti premazi po kvaliteti še zdaleč ne dosegajo zaščite poda, ki jo redno uporabljamo v naši lakirnici avtomobilov. Večletna obstojnost, elastičnost, odlične antikorozijske lastnosti proti vlagi, slani vodi, oljem in mazivom, zelo dober oprijem in zmanjševanje šumov v kabini vozila, vse to so lastnosti, s katerimi se odlikuje zaščitni sloj na podu naših vozil. Moderen način brizganja brez uporabe zraka kot nosilca mase, pod pritiskom 300–400 atm znatno zmanjšuje izgube materiala in tako znižuje stroške zaščite.

Moramo se zavedati, kaj pomeni kvalitetna antikorozijska zaščita vozil za naše kupce in koliko lažje lahko nastopa IMV z dobrimi avtomobili na tržišču z vedno kvalitetnejšimi izdelki in vse večjo konkurenco. Budno moramo še naprej slediti razvoju tehnike površinske zaščite v svetu in izboljševati našo tehnologijo zaščite. Lahko pa smo ponosni, da naša vozila po kvaliteti antikorozijske zaščite ne zaostajajo za vozili renomiranih evropskih tovarn kot so VOLVO, BMW in DEIMLER BENZ.

Dipl. ing. MATIJA VILHAR

Cepljenje proti gripi

Tako kot vse veje znanosti, je tudi medicina v zadnjih desetletjih izredno napredovala. Čeprav človek še nikoli ni imel v rokah toliko orožja, da bi premagoval bolezni, kot ga ima danes (antibiotiki, sulfonamidi), je le spoznal, da je bolje in ceneje preprečiti razvoj bolezni, kot pa jo zdraviti.

Že zgodaj je videl, da zagotavlja prebolela bolezen zaščito pred ponovnim enakim obolenjem zaradi tvorbe protiteles, ki ostanejo v človeškem telesu in preprečujejo ponovno obolenje, saj vdor in razmnoževanje klic že v kali zatro. Zato je začel vbrizgavati človeku oslabljene ali mrtve klice oziroma njihove izločke ter tako enostavneje povzročil tvorbo protiteles. Rodila se je vakcina.

S cepljenjem so odpravili z evropskega kontinenta kože, tuberkuloza močno upada, naši otroci pa ne obolevajo več za davico, oslovskim kašljem, tetanusom, otroško paralizo. V vseh primerih gre za cepjenje, ki nudijo skoraj 100 % zaščito in držijo nekaj let ali pa celo življenje.

Pri gripi stvar ni tako preprosta. Povzročajo jo virus, ki je precej raznovrsten, zato je izredno težko narediti ustrezno cepivo. Zaščita drži le od 6 do 12 mesecev, giblje pa se med 70 in 85 %. Zaradi izredno kratke razvojne dobe gripe, njenega nagleda začetka in visoke kužnosti, brez možnosti za uspešno zdravljenje (proti njej namreč še ne poznamo ustreznih zdravil), je cepljenje edina mera, ki jo imamo danes za preprečevanje te bolezni.

Glede cepjenja se je svet razdelil na dva tabora. Vzhodne države so se opredelile za cepivo, ki vsebuje oslabljene, vendar še žive viruse. Cepjenje se aplicira v nos, trikrat v razmaku 14 dni ter tako sledi prirodni poti, ki jo bo ubral tudi pravi virus v primeru okužbe. Samo cepjenje je enostavno in neboleče, vendar daje pogoste reakcije, cepijo pa se lahko samo zdravi ljudje.

Zahodne države pa so se

izredno hitro preusmerile v proizvodnjo mrtvega cepiva, ki po svoji vrednosti tvorbe protiteles ne zaostaja za živim. Zaradi minimalnih reakcij, ki so pogosto tudi psihično pogojene, je cepjenje s takim cepivom primereno tudi za vse kronične bolnike in starejše ljudi. Približno 1 % cepljenih dobi kratkotrajno temperaturo brez kakršnihkoli posledic; včasih se pojavi bolečina na mestu vboda. Proti temperaturi zadošča ena tableta antipiretika – aspirin, andol, aminopirin, proti bolečini pa alkoholni obkladek. Cepjenje je tehnično zahtevnejše (v obliki injekcije dvakrat v razmaku 14 dni do enega meseca) in dražje, zato je primerno le za manjše skupine prebivalstva. Zahvaljujoč moderni opremi lahko ta način cepjenja uporabljamo tudi za večje skupine.

IMV je ena prvih, ki je spoznala, da ima cepljenje poleg preventivno-zdravstvenega tudi gospodarski pomen, saj v primeru epidemije občutno zmanjša bolniški stalež. Čeprav je bila prvotna udeležba na cepiščih skoraj 80 %, je sedaj padla. Med ljudmi kroži namreč prepričanje, da cepjenje ni uspešno, da ne govorimo o strahu pred injekcijo in reakcijo. Res je, da zaščita ni 100 %, vendar kažejo rezultati pri nas in po vsem svetu visoko zaščitno vrednost cepjenja. Nekaj posameznikov bo še vedno kljub cepljenju obolelo za gripo, vendar bo šlo pogosteje le za lažja obolenja, poleg tega pa vsak človek, vključujoč zdravstvene delavce, v času epidemije gripe meče v en koš vsa vnetja dihal in slabo počutje, ne oziraje se na njihov vzrok.

S cepljenjem proti gripi doseže vsak lastno odpornost proti bolezni, če pa je udeležba cepljenih nad 70 %, ustvarimo močno bariero zaščite in preprečimo epidemijsko širjenje bolezni. S tem zmanjšamo možnost okužbe in omogočamo tudi necepljenim manjšo obolevnost za gripo.

SLUŽBA VARSTVA
PRI DELU

Obdelava terena

K vidnim uspehom pri prodaji dostavnih vozil je pripomogla v letu 1972 temeljita obdelava terena. Direktni stiki s kupci vozil so dokazali, da je potreba in želja kupcev, da se pogovorimo o kakovosti izdelave in servisiranja, oskrbi z rezervnimi deli in o nadaljnjem perspektivnem kupovanju naših dostavnih vozil. Večji potencialni kupci iz vrst PTT, Elektro, zdravstva in ostalih ustanov podajajo svoje mišljenje in predloge o svojih željah in potrebi za obnovo in razširitev svojih avtoparkov. Vedno bolj se pojavljajo želje, da bi pričeli z izdelavo novih tipov specialnih vozil – PTT izvedbe, pekarska vozila, „Pomoč-informacije“ za prevoz poškodovanih vozil itd. Potrebno bo še veliko truda in prizadevanja celotnega kolektiva, da jim te želje izpolnimo. Tudi konkurenci na domačem trgu moramo dokazati, da je naš kolektiv sposoben tekmovali ne samo po kakovosti izdelave, ampak tudi z vpeljavanjem novih tipov vozil, katere si naš trg želi.

Nadaljnja obdelava terena se bo nadaljevala še z večjim poletom in večjimi uspehi. To ni samo moja želja temveč želja celotnega prodajnega sektorja.

ALOJZ HODNIK,
ref. za prodajo
dostavnih vozil

Vaša kri rešuje življenje!

Nadaljujemo seznam krvodajalcev iz IMV, ki v zadnji številki KURIRJA ni bil objavljen do konca. Julija, avgusta in septembra so darovali kri še naslednji člani kolektiva:

Safar Martin, Nagelj Slavko, Zupančič Franc, Radovan Anton, Gazvoda Janez, Smolič Anton, Miklič Stane;

Smolič Franc, Cvelbar Anton, Bartolj Franc, Rugelj Franc, Grabnar Srečko, Vrščaj Albin, Znidaršič Sandi, Železnik Alojz, Slak Anton, Vrhovšek Franc, Mikec Jože, Metelko Peter, Marin Bogomil, Gričar Anton, Urana Ivana, Petje Anton, Kafol Alojz, Gričar Emil, Zupet Anton, Podlogar Marija, Starič Franc, Goričar Franc, Majetič Karlo, Jerman Janez, Luzar Martin, Bučar Alojz, Opara Jože, Povše Anton, Koncilija Franc, Turk Ivan, Kopar Stanko, Podkrižnik Anton, Vrščaj Milan, Mislej Janez, Gazvoda Janez;

Andrejčič Jože, Aubar Brane, Tomažin Alojz, Muhič Alojz, Može Martin, Lekše Vladimir, Jenič Franc, Tramte Stanko, Brudar Jože, Škrbec Jože, Brulc Leopold, Miklavčič Anton, Bregar Jože, Kovačič Ivan, Čečelič Franc, Jurčič Marija, Šašek Franc, Mali Bogdan, Šašek Franc, Dežman Jože, Foršček Mar-

Zadovoljstvo za praznik – nasmejani tovariši iz vodstva IMV: inž. Martin Sever, inž. Štefan Poredoš, inž. Drago Reba in inž. Pavle Valentič (v hali brežiške tovarne prikolic)

Servisne terenske ekipe v tujini

V KURIRJU smo že pisali: PRIKOLICA NADALJUJE ZMAGOSLAVNI POHOD PO EVROPI. Prav v tem njenem pohodu sodelujejo tudi naše servisne terenske ekipe. Po vsej Evropi ji odstranjujejo vse tiste pomanjklivosti, ki bi naši pri-

kolici onemogočale osvajanje evropskega trga.

Omenjali smo že, da so naše ekipe sestavljene iz najboljših mehanikov in mizarjev naše tovarne. Za potovanje v inozemstvo pa ni dovolj poznati samo svojo stroko. Potrebno je biti marljiv delavec, poznati prikolico in še marsikaj. Delo v tujini je bolj zahtevno in naše ekipe morajo premagovati številne ovire. Ekipe, ki odhajajo v tujino, vozijo običajno s seboj potrebne rezervne dele za razna popravila. Ko prestopijo meje, morajo vedeti, kako pripeljati material do cilja glede na carinske predpise. Prepričani smo, da je v naših vrstah veliko dobrih strokovnjakov, toda malo je tistih, ki ob svoji strokovnosti obvladajo še tuj jezik. Upamo, da bo sedaj, ko je naša tovarna z Zavodom za izobraževanje organizirala tečaje tujih jezikov, tudi ta problem rešen.

Svoje delo opravljajo ekipe povsod tam, kjer so naše prikolic v tujini: na skladiščih, v delavnicah, na dvoriščih strank, campij ali celo na cesti. Intervencije so pretežno servisnega, včasih tudi reklamacijskega značaja. V poročilih ekip večkrat zasledimo tudi taka popravila, ki so nastala zaradi površnosti monterjev že v tovarni. Dogaja se namreč, da posamezni mon-

terji, ko sestavljajo elemente na prikolico, opravijo svoje delo površno, da sicer zamažejo oči kontroli, se pa ne zavedajo, da so s tem naredili podjetju in ugledu IMV prikolic v inozemstvu veliko škodo. Take in podobne napake sicer odstranjujejo že v skladiščih prikolic na tujem, nemalokrat pa počakajo na intervencijo naših strokovnjakov.

V tujini moramo delati točno, kvalitetno in hitro. Dokazati moramo vsemu zahodnemu svetu, da smo velika tovarna za proizvodnjo prikolic in da naše prikolic niso „mačji kašelj“. Priznati moramo, da je v primerjavi s prejšnjimi leti na naših prikolicah mnogo narejenega in da naš razvoj pripravlja mnoge izboljšave in spremembe na prikolicah, s tem pa proboj v sam vrh najboljših evropskih proizvajalcev prikolic. Takrat bo naša prikolica vladala na evropskem trgu in ji ne bodo potrebni tako pogostni posegi naših ekip. Le tu in tam, kjer se bo pojavljal problem reklamacijskega značaja, katerih naj bi bilo vse manj, bodo intervenirale naše ekipe.

ČEDO NEGOVANOVIČ,
vodja terenskih servisnih
ekip – SERVISNA SLUŽBA

IVAN ŠANTELJ

Dolgotrajno prizadevanje servisne službe, da bi približala kupcu servisno storitev na še tako oddaljenem predelu države, je rodilo nov sad: sklenjena je servisna sodelava s podjetjem DUBAC Dubrovnik. Doslej so morali kupci naših vozil na tem območju iskati usluge v zelo oddaljenem IMV servisu v Splitu ali Kotoru in nemalokrat so nas prav zaradi tega kritizirali.

DUBAC Dubrovnik je predvsem gradbeno podjetje za visoke in nizke gradnje, ki ima tudi obrat za mehanizacijo. Zaradi zmogljivosti tega obrata, predvsem pa zato, ker imajo v svojem voznem parku že večje število naših dostavnih vozil, s katerimi so zelo zadovoljni, so se odločili tudi za servisno dejavnost in prevzeli servis za vozila našega proizvodnega programa. O servisnem sodelovanju smo 15. septembra sklenili pogodbo, istočasno pa je servis že začel servisirati naša vozila.

Ker so servisne storitve povsem nova dejavnost v tem podjetju, smo računali na težave pri uvajanju servisa v delo, zato je prvih štirinajst dni naš mehanik – instruktor uvajal servis v delo.

Že kratkotrajno sodelovanje nas je prepričalo, da smo izbrali solidnega sodelavca, saj servis že sedaj sprejme okrog 15 vozil na dan in razpolaga z zadovoljivo izbiro rezervnih delov, dobavljenih iz centralnega skladišča rezervnih delov v Novem mestu. Zaradi oddaljenosti IMV servisov od tovarne na dalmatinskem področju je potrebno izboljšati oskrbo z rezervnimi deli in organizirati prepotrebno prodajalno delov vsaj v poslovalnici IMV Split, saj bi tako lahko bolj približali dele potrošnikom in s tem poglobili zaupanje v naše izdelke in v tovarno.

STANE SLAPNIČAR
referent za nadzor in
instruktažo servisov
SERVISNA SLUŽBA

Iz tehnične knjižnice

1. Iz edicije tehnika, moderna savremena industrijska literatura i tehnička dokumentacija: Tehnični rečnik nemačko srbsko-hrvatski – Industrijski materiali
Industrijski rečnik nemačko srpsko-hrvatski – Elektrotehnika, knjiga 1–2
Rečnik industrijskog i trgovinskog poslovanja – nemačko-srpsko-hrvatski
Motori i motorna vozila – Industrijski rečnik nemačko srpsko-hrvatski
Industrijska kemija – nemačko srpsko-hrvatski
Industrijska tehnologija – nemačko srpsko-hrvatski
2. S področja tehnične priprave dela
Produktion – Zeitschrift fuer Planung, Konstruktion, Fertigung
REFA – Nachrichten, Zeitschrift fuer Arbeitsstudien
AV – Die Arbeitsvorbereitung, Zeitschrift fuer Fertigung und Arbeitsorganisation
WT – Werkstatestechnik, Zeitschrift fuer Produktion und Betrieb
3. S področja obdelave
Varilna tehnika
Zavarivač
Automatičeskaja svarka
Metalovedenje i termičeskaja obrabotka metalov
Svaročnoje proizvodstvo
Stanki i instrumenti
4. S področja strojništva
Strojniški vestnik
Mašinostroitelj
Mašinostrojenije
Mašinovedenje
Nadežnost i kontrol hacedstva
Priborostrojenije
Standardi i hačenstvo
Vestnik mašinostrojenija
Druckluft – Praxis
Oelhydraulik und Pneumatik
5. S področja avtomobilske proizvodnje
ATZ – Automobiltechnische Zeitschrift
MTZ – Motortechnische Zeitschrift
Automobil Engineer
Automobil Industrie
Automobilnaja promišljenost
Automobil International
KFT – Kraffahrzeugtechnik
6. S področja kemične tehnologije
Industrie Lackierbetrieb
Farbe + Lack
Galvanotechnik
JPT – Journal of Paint Technology
Kautschuk und Gummi Kunststoffe

REVIEJE IN ČASOPISI

1. S področja organizacije podjetja – Ekonomska politika
Direktor – Časopis za teoriju i praksu rukovodenja i upravljanja
Metode i tehnike organizacije – Časopis zavoda za produktivnost Zagreb
Moderna organizacija – Časopis višje šole za organizacijo dela v Kranju in Novem Sadu

Generalni direktor IMV Jurij Levičnik in član sveta federacije Miha Marinko v pomenku z gosti ob otvoritvi brežiške tovarne avtomobilskih prikolic

Osvajanje obdelave zavornih bobnov

Pred odločitvijo o povečani proizvodnji prikolic in dostavnih avtomobilov je bil zavorni bobnen artikel, ki je imel ekonomske in tehnične pogoje, da postane element domače proizvodnje. Sedaj, ko povečujemo proizvodnjo prikolic in dostavnih avtomobilov bo poraba zavornih bobnov še večja in bo zahtevala večjo in cenejšo proizvodnjo.

Mehanska obdelava zavornih bobnov je zasnovana na sodobni tehnologiji obdelave. V ta namen je projektirana linija za obdelavo zavornih bobnov, ki jo sestavljajo visoko produktivni stroji, na katerih je mogoče obdelati okrog 130.000 zavornih bobnov letno pri delu v dveh izmenah ali v 1,5 minute zavorni bobnen. Kvaliteto in točnost izdelkov bo zagotavljal strojni park, vključno z uvedbo avtokontrole v teku procesa obdelave in kontrolo kvalitete na koncu linije.

V liniji so predvideni večvretenski stroji, razen tega pa tudi tehnologija končne obdelave zavorne površine – honanje. S tem postopkom izboljšamo zavornemu bobnu geometrijo in kvaliteto površine na zavornih ploskvah, kar je pomembno za dobro zaviranje in obstojnost proti obrabi zavornih čeljusti.

Investicije za proizvodnjo bobnov pa s tem niso zaključene. Predvidevamo povečanje proizvodnje na približno 400.000 bobnov letno. To predstavlja dvakratno povečanje zmogljivosti. Potrebni bosta še dve vzporedni liniji s približno enako proizvodno zmogljivi-

vostjo – po 130.000 bobnov letno. Zavorni bobni pa niso zanimiv proizvod le za potrebe matične tovarne ampak jih je mogoče prodati tudi na tuje.

Ponuja se nam kooperacijska izmenjava blaga, ki nam je potrebno za finalizacijo naših proizvodov. Takih pozicij je veliko, poraba teh pa specifično majhna in zato lastno delo ne bi bilo ekonomsko utemeljeno. Tudi sistem širjenja izbora proizvodnje izdelkov, za katere ni možnosti, da bi jih lahko delali v velikih serijah in plasirali na trg, ni upravičen in ekonomičen, saj ne zagotavlja nizke proizvodne cene in kvalitete. Zato naj bo ožjenje izbora proizvodnje in zasnova procesov na podlagi sodobne tehnologije ter skrb, da se le-ti širijo v velikoserijsko proizvodnjo, naše načelo pri vsakdanjem delu. Tak način nam daje zagotovilo cenene in kvalitetne proizvodnje, kar je naša naloga.

Zato je odločitev, da se mora proizvodnja bobnov še povečati, pravilna in vsestransko koristna tako za podjetje kot tudi prispevek k stabilizaciji gospodarstva. Predvidoma bo linija z zmogljivostjo 130.000 bobnov na leto začela poskusno obratovati maja prihodnje leto, ko naj bi tehnološko preizkusili vse operacije in naredili poskusno serijo vseh tipov zavornih bobnov, ki so v proizvodnem programu. V juniju bi začeli z redno proizvodnjo in zadovoljili potrebe po zavornih bobnih v proizvodnji avtomobilov in proizvodnji prikolic.

FEЛИKS ŽERJAV
glavni tehnolog za
mehansko obdelavo

Drugače povedano: vsak avto je tako dober, kolikor mu je dobro organizirano vzdrževanje. Avto je postal nujna potreba sodobnega človeka in mora biti zato vsak trenutek pripravljen za normalno uporabo.

Praksa kaže, da se že na novih avtomobilih, največ pa po nekaj prvih tisoč prevoženih kilometrih, pojavi sorazmerno veliko manjših

in tudi večjih okvar. Že to, da se je pravkar kupljen avtomobil pokvaril, pa čeprav gre samo za neznatno okvaro, kupca velikokrat vrže iz tira. V takšnih primerih lastniki vozil pritiskajo na servise in zahtevajo najmanj takojšnje popravilo. Vsi IMV pooblaščenih servisi se zavedajo nujnosti hitrega ukrepanja, zlasti v primerih okvar v garancijskem roku.

Noben avto ni slab

Zal pa niso vedno kos problemom. Obseg del v večini IMV servisov narašča hitreje kot pa se širijo njihove zmogljivosti. Posamezni servisi so že tako zasedeni, da morajo vozniki vozil prijavljati svoj prihod celo teden dni vnaprej. Zaradi občasnega pomanjkanja rezervnih

delov pa se dogaja, da kljub pravočasni prijavi avtomobila ni mogoče popraviti takoj in se popravilo večkrat zavleče tudi za več dni. Ne zadovoljni lastniki avtomobilov zaradi tega mislijo:

„Moj avto je zanič!“

Poskrbeti moramo, da bo

v bodoče tega čim manj. Nenehno moramo skrbeti za strokovno izpopolnjevanje kadrov v servisih, za razširitve zmogljivosti v servisih, zagotoviti servisom nujno potrebno specialno orodje in vso tehnično dokumentacijo, odpirati nove servise, bodisi lastne ali pooblaščenih. Za vsako ceno moramo zagotoviti stalno, vsaj minimalno zalogo vseh

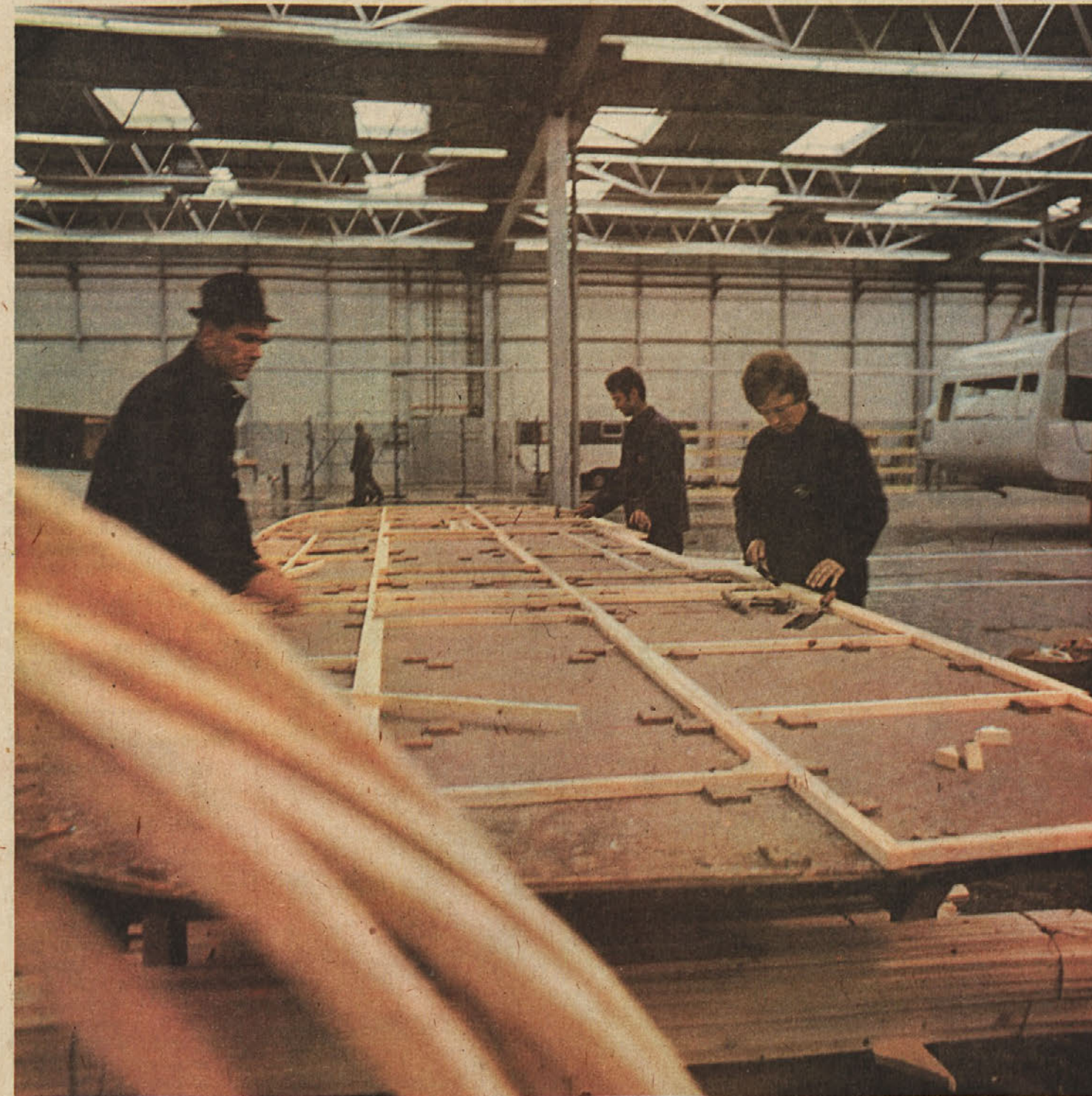
rezervnih delov, skrbeti pa tudi za čim hitrejšo reševanje reklamacij.

Celotna servisna služba se mora potruditi za stalno izpopolnjevanje servisne mreže, kar bo dvigalo raven servisnih uslug in s tem tudi dober glas prodanih avtomobilov.

BRANKO ŠVAJGER,
referent za reklamacije –
SERVISNA SLUŽBA

Generalni direktor IMV Jurij Levičnik razlaga gostom Mihi Marinku, Janezu Vipotniku in Janku Rudolfu vse, kar jih zanima o nastanku prikolice. Gostje so si z velikim zanimanjem ogledali našo novo tovarno v Brezicah (Foto: M. Vesel)

Pogled na delavce, ki izdelujejo stranske stene za prikolico. Posnetek je bil v novi breziški tovarni narejen že prvi dan – ob otvoritvi (Foto: M. Vesel)

Vztrajali smo do zmage

Letošnji 28. oktober bo prebivalcem Brežic ostal dolgo v spominu: za občinski praznik so odkrili svoj prvi spomenik revoluciji – dve veliki kosi na podstavku, delo akademskega kiparja Stojana Batiča: spomin na kmečke punte, revolucionarje in izseljence Posavja, dobili pa so tudi moderno in veliko tovarno avtomobilskih prikolic IMV, kar je po sklepu zadnje seje centralnega delavskega sveta postal naš dosedanji brežiški obrat.

Potem, ko je bila v mestu končana slavnostna seja splošnega zbora in so na njej podelili domovinsko listino prostovoljni enoti majorja Kosa, ki se je borila za našo severno mejo ob koncu prve svetovne vojne, so najprej odkrili v Ulici 21. maja velik in lep spomenik revoluciji. To je prvi spomenik NOB v Brežicah, ki so znane po žrtvah I. Brežiške partizanske čete in po tem, da je okupator med vojno izselil v Slezijo in druge nemške pokrajine večino prebivalstva ob Savi. Slavja so se med drugimi udeležili član sveta federacije Miha Marinko, predsednik republiške konference SZDL Slovenije Janez Vipotnik, predsednik ZZB NOV Slovenije Janko Rudolf, predstavnik slovenske skupščine Zdravko Krvina, številni ljudski poslanci in predstavniki garnizije JLA iz Cerkelj, vsi občinski odborniki in številni domačini. Pridružili so se jim tudi odposlanci pobratene občine Velika Plana iz Srbije, s katero vzdržujejo Brežičani že vrsto let pristne tovariške stike in prijateljsko sodelujejo.

Vsi našeti gostje so prišli

malo po 11 uri pred prostor nove tovarne avtomobilskih prikolic IMV v Brežicah, ki stoji blizu železniške postaje in ob glavni dovozni cesti do nje. Ogromno poslopje daje podobo sodobno grajenega objekta, ki lepo sodi v prostrano okolje in mika mimoidoče, da bi si stavbo in življenje v njej ogledali od blizu. Gostom iz Brežic so se pred novo tovarno pridružili tudi številni poslovni partnerji IMV, predstavniki bank, SGP Pionir in drugi, ki smo jih povabili na otvoritev.

Goste in zbrane predstavnike občinske skupščine je najprej pozdravil Anton Šepec, predsednik centralnega DS. Njegov govor objavlja današnja številka KURIRJA posebej, zato ga tu ne bomo širše omenjali. Za tov. Šepcem je spregovoril generalni direktor IMV tov. Jurij Levičnik. Čestital je najprej za praznik Brežic in poudaril, da je to hkrati dan vseh borcev, komunistov in članov ZB, ki so začeli že pred leti ustvarjati pogoje za izgradnjo boljšega življenja naših delovnih ljudi, s tem pa tudi postavljati temelje samoupravnega socializma na tem našem širšem območju. Tu smo

zbrani tudi nekateri, ki že od vsega začetka sodelujemo pri teh nalogah. Tovariš Levičnik je pri tem dejal, da so vmes tudi komunisti iz Brežic, ki so se začeli pogovarjati z IMV že pred 11 leti, kako bi hitro in pametno rešili vprašanje zaposlitve nove delovne sile v mestu oz. občini. Brežiški obrat je tako postal tisti kolektiv, ki se je prvi priključil IMV v Novem mestu. Takrat je bilo veliko pomislov, ali je to prav ali ne, pa tudi kasneje je bilo na ta račun še precej kritike. Danes pa smo lahko ponosni, ko ugotavljamo, da smo takrat pravilno odločali, da takrat nismo špekulirali. Številni in različni pogoji nam v preteklih letih niso bili vedno naklonjeni, toda vztrajali smo kot borci in komunisti, da ta naš dogovor uresničimo.

Tovariš Jurij Levičnik je nato opisal naloge nove tovarne avtomobilskih prikolic v Brežicah, ki bo izdelovala po 5.000 prikolic tipa ADRIA od 5 do 7 metrov dolžine, medtem ko bomo v Novem mestu izdelovali po 15.000 prikolic tipa A od 3 do 4,5 m in v novi belgijski tovarni IMV po 12.000 prikolic tipa Junior. Taka proizvodnja sega v sam vrh evropske prikoličarske proizvodnje. Naš program pa s tem seveda še ni zastavljen oz. dokončan: gremo v še večjo proizvodnjo. Gene-

ralni direktor se je dotaknil tudi drugih nalog brežiške tovarne IMV, ki bo morala en del proizvodnje usmerjati tudi v dosežanje delo. Posebej je pri tem poudaril, da se spominja velikega deleža in vztrajnosti, ki ga je za uresničitev dogovorov vložil tovariš Kambič, sedanji tajnik brežiške občinske skupščine. S takim sodelovanjem smo veliko dosegli, plod vsega pa je ponosna in velika tovarna, ki odpira svoja vrata tudi že novim delavcem.

„Préstali smo vse kritike in zdaj vidimo, da smo takrat pravilno ravnali,“ je dejal tovariš Levičnik, ki je pri tem še dodal, da postavlja IMV temelje za svoje bodoče temeljne organizacije združenega dela (TOZD) tako, da najprej ustvari pogoje za delo (prostor, tovarna, stroji, izučeni kadri itd.), nato pa se bodo TOZD lahko osamosvojile in začele še boljše gospodariti. Prisrčno se je zahvalil vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da je tovarna avtomobilskih prikolic v Brežicah zgrajena ali pa so pri tem sodelovali v tej ali oni obliki.

Vinko Jurkas, predsednik občinske skupščine, je nato čestital kolektivu IMV za novo delovno zmago, ki je hkrati tudi najlepša gospodarska pridobitev za občino in njen praznik. Pozdravil je vse zbrane goste in domačine ter odprl vrata v poslopje novega objekta. Sledil je ogled prostorov, proizvodnje, lakirnice in drugih naprav, splošna ocena vseh pa je bila: tovarna prikolic IMV je resnično velika in pomembna pridobitev za Brežice in Posavje sploh!

T. G.

Med otvoritvenim govorom: generalni direktor IMV Jurij Levičnik, predsednik ZZB NOV Slovenije Janko Rudolf, sekretar občinske konference SZDL v Brežicah Ivan Tomše in predsednik republiške konference SZDL Slovenije Janez Vipotnik (Foto: Tone Gošnik)

Pomagajte mladim!

„Vsi skupaj imamo veliko dela, marsikaj moramo pojasniti, kajti prihajajo nove generacije. Tudi mladi ljudje ne morejo zmeraj takoj vsega vedeti in ravnati ter delati kot starejši tovariši. Toda tudi na vodilna mesta moramo vse bolj in bolj pritegovati mlade, saj jutri mi ne bomo mogli več delati. Kadar so starejši in mlajši združeni, tedaj zagotavljajo kontinuiteto. To je skrb vse naše skupnosti, kajti samo tako smo lahko brez skrbi za naš jutrišnji dan...“

Predsednik Tito
na Kozari

Ali poznaš organizacijo civilne zaščite v podjetju?

Plan civilne zaščite je izdelan z namenom, da se zagotovi hitro aktiviranje in smotno delovanje civilne zaščite in njenih enot v naslednjih primerih:

1. ob težji naravni ali drugi nesreči,

2. ob prehodu v vojno stanje ali nenadnem zračnem napadu.

Civilna zaščita vključuje vse tiste enote, ki so potrebne za uspešno izvajanje preventivnih, zaščitnih in reševalnih ukrepov in nalog v omenjenih primerih. Enote civilne zaščite so namenjene za potrebe podjetja, po nalogu občinskega štaba civilne zaščite, lahko pa se uporabijo tudi za preventivna in reševalna dela izven podjetja.

Razen pripadnikov enot civilne zaščite se v primeru potrebe v izvajanju zaščitnih, preventivnih in reševalnih del lahko

vključijo tudi ostali člani delovnega kolektiva. O tem odloča vodstvo podjetja odnosno odbor za splošni ljudski odpor. Za usklajevanje njihovega dela z delom enot civilne zaščite skrbi štab civilne zaščite podjetja.

Ob prehodu v vojno stanje ali nenadnem zračnem napadu se morajo aktivirati vse enote civilne zaščite, ob težji nesreči v podjetju ali ob hudi naravni in drugi nesreči pa le tiste enote, ki so tedaj potrebne. V podjetju IMV Novo mesto je v sestavi civilne zaščite:

1. Enota za zveze, obveščanje in alamiranje: grupa za telefonske zveze, grupa za alamiranje in opazovanje; grupa za kurirske zveze.

2. Gasilska enota: 1. vod – 1. desetina – aparati, 2. desetina – hidranti; 2. vod – 1. desetina – aparati, 2. desetina – hidranti.

3. Tehnično reševalna enota: grupa za vzdrževanje inštalacij, grupa za zaščito – vzdrževanje strojev in naprav, gradbena grupa, grupa varilcev – rezalcev.

4. Sanitetna enota: 1., 2., 3. in 4. ekipa za prvo pomoč in 5. ekipa za prevoz ranjencev.

5. Enota za RKB zaščito: grupa za opazovanje in dozimetrijsko kontrolo, grupa za dekontaminacijo ljudi in obleke, grupa za dekontaminacijo objektov in naprav.

V tovarnah in obratih IMV je sestav civilne zaščite takle:

1. enota za zveze, obveščanje in alamiranje,

2. gasilsko-tehnična enota,

3. sanitetna enota in

4. enota za RKB zaščito.

Civilna zaščita v podjetju ima še enoto reda in varnosti, če nima teritorialne enote.

Vsaka enota civilne zaščite ima določeno zborna mesto, kjer se zberejo: to je v knjižici civilne zaščite napisano.

Plan predvideva postopek podjetja na znak alarma ali zračnega napada za vsako delovno enoto, kam odidejo delavci v zaklonske in na katerem izhodu za vsako izmeno – ponedelji in ponoči.

V planu je določen postopek za maskiranje in zatemnitev obratov kot za celoto podjetja ter izdelava zaklonskih iz obsto-

no preprečil širjenje požara ali druge nesreče, da se očuva materialne dobrine in usposobijo delovni prostori za vzpostavitev normalnih pogojev za proizvodnjo.

Od članov civilne zaščite je odvisno, kako so strokovno usposobljeni in kako poznajo nenormalne pogoje delovanja v mirnem času, posebno pa v vojnih pogojih. Delovanje vsakega posameznika zahteva dobro poznavanje dolžnosti in izurjenost za kolektivno delovanje v vseh primerih nesreč.

Strokovna vzgoja obveznikov civilne zaščite je stalna naloga vsakega posameznika in delovne organizacije. Tako je bil v letu 1971 in 1972 v marcu in aprilu

Udeležba in ocena na izpitih iz splošnega dela, je bila naslednja:

IMV Novo mesto	71 % udeležba z oceno 3,23
IMV Mirna	87 % udeležba z oceno 3,84
IMV Brežice	100 % udeležba z oceno 4,63
IMV Črnomelj	76 % udeležba z oceno 3,42
IMV Semič	83 % udeležba z oceno 3,39
IMV Suhor	84 % udeležba z oceno 3,54

ječih delovnih prostorov, preureditve v zaklonske ali izdelava novih zaklonskih.

Vsak vodja enote civilne zaščite ima napisano navodilo o postopkih v vseh primerih nesreč ali prehoda v vojno stanje, podrobneje opis njegovega postopka. S tem ima nadrobne naloge, kaj bo najprej rešil in hitro razporedil enoto ter se nato takoj lotil reševanja ljudi odnos-

preizkus znanja iz splošnega dela programa za vse obveznike civilne zaščite, razporejenih v civilni zaščiti v IMV po tovarnah in obratih.

Vsa pohvala za uspešno pripravo obveznikov civilne zaščite gre delavcem – vodji tovarne Ivanu Krošlju in Ludviku Metelku – slabše so odgovarjali mlajši delavci, mladinci, ki so pokazali nezainteresiranost.

ANTON SELAN

Čim več delavcev!

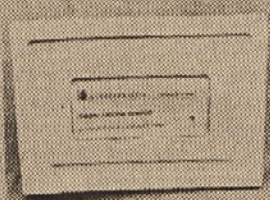
Zveza komunistov se bori, da bi prišlo v njene vrste čim več neposrednih proizvajalcev. Na tem področju so bili v Sloveniji že doseženi določeni rezultati. Vprašanje pa je seveda, kakšen vpliv ima neposredni proizvajalec na politiko ZK in na politiko sindikata, mladinske organizacije, delavskega sveta in upravnega odbora v podjetju...

FRANCE POPIT,
13. okt. v Mariboru

če pride do velike naravne nesreče...
če pride do vojne...

vam bo prvi pomagal naš priročnik

OSEBNI ZAŠČITNI KOMPLET!

Pakiran v lični škatici iz PVC.

sestavljajo pa ga: zavitek vate, zavitek papirnatih robcev za čiščenje in brisanje, zavitek pralnega praška za pranje telesa in obleke, zavitek sode bikarbone za dezinfekcijo oči in sluznic, steklenička iz PVC z 200 ml alkohola, prvi povoj tipa 3, respirator in zaščitno gorilniko.

Po želji lahko dokupite tudi oprtnik za nošenje kompleta (tež očala, ki tesnijo tako popolno, da zadržijo pline in prah).

Za samoupravni socializem

Náš sistem s SZDL, skupščinami in samoupravnimi organi ne bo deloval, če ZK znotraj teh organov ne bo delovala kot organizirana sila. Bitka za samoupravni socializem je odločilna bitka, saj nam strežejo po tej specifični poti tako z zahoda kot z vzhoda...

ANDREJ MARINC,
13. okt. v Mariboru

Alkoholizem: problem posameznika, družine, podjetja in vse družbe

V enem izmed prejšnjih sestavkov smo videli, da se že po petih letih čezmernega pitja pojavijo zdravstvene okvare. Poglejmo si danes malo natančneje, kakšne so te okvare in zakaj pride do njih.

Kako deluje alkohol na človeški organizem, je že dolgo znanstveno proučeno, še vedno pa niso popolnoma jasne vse faze tega delovanja. Tudi še ni raziskano, zakaj se pojavljajo različne pojavne oblike alkoholizma, o katerih smo govorili v prejšnjem članku. Povsem nedvoumno pa je, da je alkohol za organizem strup. Kot strup deluje v telesu neposredno ali posredno. Neposredno deluje tako, da direktno okvari posamezna tkiva, s katerimi pride v dotik; predvsem sluznico želodca in črevesja. Posredno pa kvari tkiva in organe s škodljivimi snovmi, ki nastanejo pri razgradnji alkohola in zato, ker alkoholikom primanjkuje vitaminov, posebej vitamina B. Zakaj alkoholikom primanjkuje vitaminov? Predvsem je to posledica neustrezne, kakovostno slabše hrane, ker alkoholik na splošno manj je zaradi tega, ker mu alkohol nadomesti del kalorij. Včasih pa alkoholik tudi čisto preprosto izračuna, da mu ostane manj za pijačo, če si kupi hrano. Denar, ki mu ga tako odšteje žena za malico, porablja raje za pijačo.

Do pomanjkanja vitaminov pride tudi zaradi spremenjene funkcije posameznih organov, ki jih je alkohol že tako okvaril, da so moteni v svojem delovanju. Posledično obolevajo zaradi alkohola zelo različni organi, najpogosteje pa naslednji:

- možgani v kakih 90 % primerov,
- spolne žleze v 85 % primerov,

- srce v 70 % primerov,
- ledvice v 64 % primerov,
- jetra v 50 % primerov,
- želodec v 45 % primerov.

Zelo značilne so še okvare živčevja (bolečine v nogah, slabljenje in tresenje rok), črevesja (motnje in bolečine v trebuhu), dalje pride do povečane vranice, poškodbe pljuč, zobnih okvar itd.

Alkoholiki se tako čutijo bolne, slabotne in izčrpane; koliko tožijo o bolečinah v želodcu, srcu, nogah itd, pa je seveda odvisno tudi od dolžine pitja.

Seveda pa alkohol izzove tudi številne duševne motnje, ki so lahko prehodnega značaja ali pa se razvijejo v težke, neozdravljive duševne bolezni. Zavedati se namreč moramo, da alkohol najbolj razdiralno vpliva predvsem na možganske celice (glej procent), ki jih uničuje, suši in se ne morejo nikoli več popraviti.

Kako občutimo opisane telesne težave, nam je bolj ali manj znano, pogledimo pa si malo bolj nekatere od duševnih motenj.

AKUTNA PIJANOST je posledica enkratnega uživanja alkohola, je ena izmed zelo hudih oblik zastrupitve in se pogosto konča tudi s smrtjo. Zlasti pri otrocih je pri akutni pijanosti število smrtnih primerov veliko večje kot si mislimo. Takšna zastrupitev se pogosto konča s smrtjo zato, ker ni uspešnega zdravila, ki bi po-

spešilo razgradnjo alkohola v telesu. Za lažjo predstavo povemo, da se le del alkohola izloči iz telesa z izdihanim zrakom in s sečem, večina pa se ga razgradi v jetrih. Delovanja jeter pa ni mogoče pospešiti.

Čeprav takšna akutna pijanost, o kateri sedaj govorimo, ni oblika alkoholne bolezni, pa vseeno privede do vrste motenj in težav, zlasti v prometu in sodobni industriji. Utemeljene so torej zahteve po preprečevanju alkoholizma in pijanstva.

PATOLOŠKA (BOLEZENSKA) PIJANOST je posebno težka oblika prejšnje pijanosti. Pojavi se lahko pri kom, ki se je opil prvič v življenju, pa četudi z majhno količino, ali pa kadarkoli med alkoholno boleznijo. Zakaj se patološka pijanost pri nekom pojavi, pri drugem pa ne, še danes ni zanesljivo ugotovljeno, najbrž pa je vzrok v posebni nagnjenosti posameznikov.

Glavne motnje te pijanosti so v zmedenosti opitega človeka, nemirnosti, agresivnosti, napadalnosti in poznejši popolni (le redko delni) nesposobnosti, da bi se spominjal, kaj je bilo z njim. Nevarnost te pijanosti je predvsem v tem, ker bolnik ne kaže zunanjih znakov pijanosti in jo je zato težko prepoznati.

Med najbolj pogostimi in tudi najhujšimi akutnimi (nenadnimi) duševnimi motnjami je **DELIRIUM TREMENS**. Temu stanju ljudje v domačem jeziku pravijo, „da se mu je zmešalo“. Navadno se pojavi med alkoholizmom, ko je le-ta trajal najmanj pet let. Najpogosteje se pojavi iznenada, zlasti

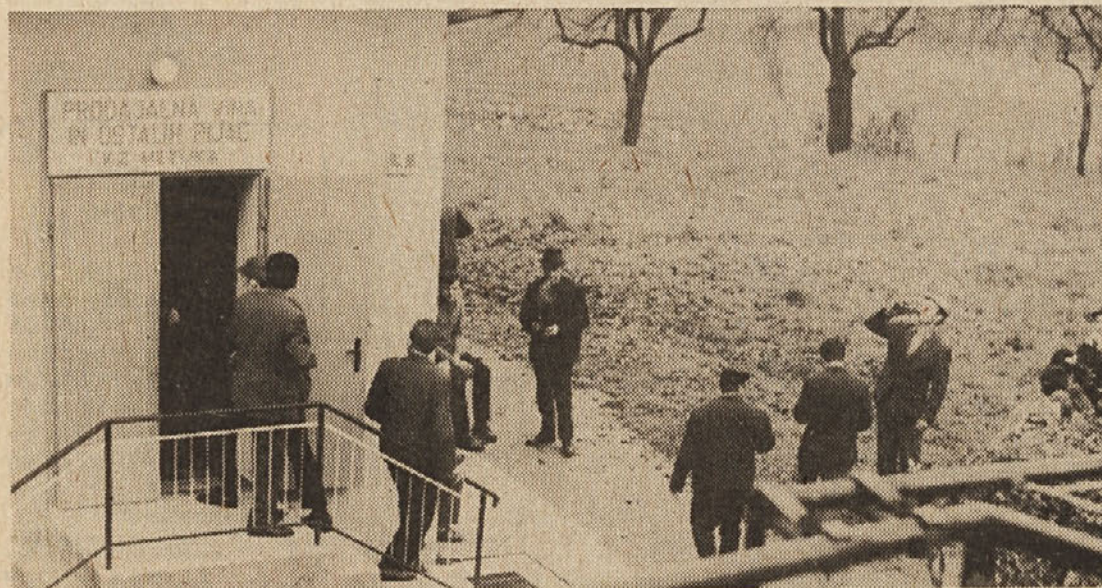
„Samo še na kozarček!“ se prepričujejo posamezniki

pa ob kaki drugi bolezni, poškodbi ali podobnem.

V deliriju tremensu je bolnik izrazito nemiren, prestrašen, zmeden, ima temperaturo in se poti, trese, srce mu močneje bije, lahko pa tudi hitro odpove. Bolnik halucinira, se pravi, da vidi ali sliši stvari, ki jih ni. Ti prividi so največkrat težke vsebine, grozeči, gnusni ali podobno. Bolnik se proti njim bori, se brani in je lahko nevaren za svoje in tuje življenje. Največkrat pa vidi miši, podgane in drugo golazen.

Delirij se pričena največkrat počasi in se jasni znaki kažejo le ponoči. Alkoholik ima hude sanje, strah ga je, ne more spati, se znoji, srce mu razbija, boli ga glava. Čez dan ostaja še normalen, s časom pa se to stanje razvije v težko obliko deliriuma tremensa. Pri nezdravljenju alkoholizma se deliriju pojavljajo in velikokrat tudi končajo s smrtjo.

Poleg naštetih komplikacij privede nezdravljena alkoholna bolezen tudi do težkih duševnih bolezni, kot so halucinoza, bolestna ljubosumnost, alkoholna epilepsija (božjast), psihoza Korsakov, demenca in še druga duševna ali živčna obolenja. Vse te bolezni zahtevajo zdravljenje v psihiatričnih bolnicah, pri tistih pa, ki povzročijo popolni intelektualni (razumski) propad, pa tudi doživljsko oskrbo v podobnih zavodih.

Kaj bo potrebno še narediti, da se prepreči samovolja teh točilnic in da bodo poslovale le tako, kot so registrirane? Vinotoči povzročajo veliko zlo — to lahko vidimo tudi na tej fotografiji!

5.129 izgubljenih dni

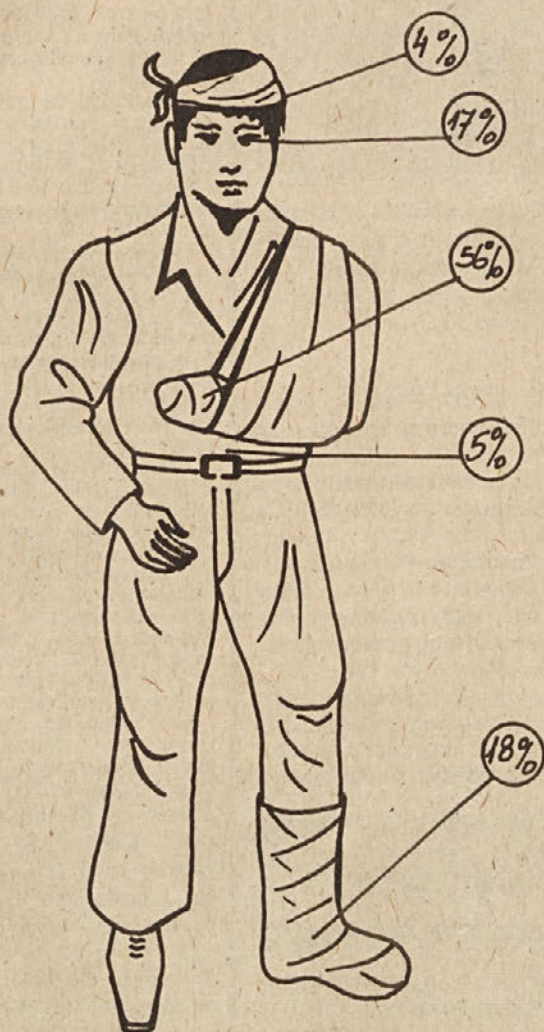
V času od 1. 1. 1972 do 30. 9. 1972 se je v našem podjetju, v centralnih obratih Novo mesto pripetilo 340 poškodb pri delu, ki so zahtevale bolniški stalež. Od skupnega števila ne-zgod je bilo 54 primerov na poti na delo in z dela, kar predstavlja 13 % vseh poškodb. Po-

škodb na poti na delo in z dela je zelo veliko. Te poškodbe so navadno dvomljivega izvora, vendar pa je zelo težko ugotoviti vzroke.

Pri raziskavi vzrokov poškodb, ki so se pripetile na delovnem mestu, je bilo ugotovljeno naslednje:

neuporaba zaščitnih sredstev
nepazljivost
nepoučenost
neuporaba zaščitne naprave
tehnična pomanjkljivost
nepravilni del. postopek
neustrezno del. sredstvo
vrezi ob ostre robove

27 primerov ali 9 %
83 primerov ali 29 %
11 primerov ali 4 %
20 primerov ali 7 %
26 primerov ali 9 %
56 primerov ali 20 %
30 primerov ali 10 %
33 primerov ali 12 %

Poškodbe so se pripetile na naslednjih delih telesa:

roke: 159 primerov ali 56 %
noge: 51 primerov ali 18 %
glava: 13 primerov ali 4 %
trup: 19 primerov ali 5 %
oči: 44 primerov ali 17 %

Zanimivo je ugotoviti tudi, kako so se gibale poškodbe po dnevih v tednu:

ponedeljek 69 primerov
torek 45 primerov
sreda 59 primerov
četrtek 53 primerov
petek 39 primerov
sobota 20 primerov

Največ poškodb se je pripetilo v ponedeljek. Vzrok temu je predvsem izvor naše delovne sile, ki je predvsem iz kmečkega področja in v dela prostih dnevih dela doma na kmetiji. Na delo pride pretrujena, kar izkazuje povečano število ne-zgod.

Najmanj poškodb se je pripetilo v soboto, vendar pa moramo upoštevati, da so sobote dela proste in je število 20 primerov zelo veliko z ozirom na število delovnih sobot.

Po urah pa so se gibale nezgode v naslednjem zaporedju:

od 6.-7. ure 15 primerov
od 7.-8. ure 27 primerov
od 8.-9. ure 20 primerov
od 9.-10. ure 14 primerov
od 10.-11. ure 34 primerov
od 11.-12. ure 23 primerov
od 12.-13. ure 27 primerov
od 13.-14. ure 12 primerov
od 14.-15. ure 17 primerov
od 15.-16. ure 26 primerov
od 16.-17. ure 13 primerov

od 17.-18. ure 6 primerov
od 18.-19. ure 11 primerov
od 19.-20. ure 17 primerov
od 20.-21. ure 14 primerov
od 21.-22. ure 5 primerov
od 22.-5.59 ure 15 primerov

Vsled poškodb pri delu je bilo izgubljenih 5.129 delovnih dni odnosno 35.903 delovne ure. Za nadomestilo osebnega dohodka v zvezi s poškodbami pri delu je bilo izplačanih 217.657,25 din. Vendar pa ne smemo računati le stroškov v zvezi s poškodbami pri delu, ki so nastali vsled izplačila nadomestila osebnega dohodka, temveč tudi stroške, ki so v neposredni zvezi s poškodbami pri delu. Ti stroški se odražajo v izpadu v proizvodnji, tu je čas, porabljen za raziskavo ne-zgod in nudenja prve pomoči poškodovancem, priučitev novega delavca na delovno mesto in podobno. Ti stroški se računajo po priporočilih strokovnih institucij v razmerju 1:2,5, kar pomeni - 1 so stroški, izplačani za bolniški stalež; 2,5 pa ostali stroški, ki so nastali v zvezi s poškodbo.

Iz vzrokov o poškodbah je razvidno, da se je pripetilo vsled neuporabe zaščitnih sredstev 27 poškodb ali 9 %. V zvezi s tem bi radi seznanili vse zaposlene, kakšna materialna sredstva je podjetje porabilo za nabavo zaščitnih sredstev. Podatki se nanašajo na čas od 1. 1. 1972 do 30. 9. 1972, vendar pa bodo ob koncu leta neprimerno večji, ker bomo morali v zadnjem tromesečju nabaviti artikle, ki imajo večje nabavne vrednosti.

BRANKO KOŠIR

Poškodbe na poti na delo in z dela

Od 1. 1. 1972 do 30. 9. 1972 se je v naši delovni organizaciji v centralnih obratih Novo mesto pripetilo 54 poškodb na poti na delo in z dela. Izgubljenih je bilo 726 delovnih dni ali 5.082 delovnih ur. Za nadomestilo osebnega dohodka je podjetje izplačalo poškodovanim 33.022,65 din. Poškodbe na poti na delo in z dela predstavljajo resen problem, saj znašajo 13 % vseh poškodb. Pri izstavi prijave nesreče pri delu je služba varstva pri delu zahtevala izjavo o resničnosti poškodbe, ki jo je podal poškodovani.

Na poti na delo in z dela so se ponesrečili:

Marjan Pavlin, Janez Železnik, Alojz Hočvar, Marija Pirc, Anton Zupet, Jože Kolegar, Štefka Gašper, Martin Resnik, Anton Komljanc, Ivan Župevec,

Anton Kristan, Konrad Podlogar, Slavko Čizelj, Ivan Krošelj, Franc Strajnar, Tončka Mlakar, Ludvik Luzar, Franc Palčič, Janez Dragan, Anica Šafar, Anton Pavšič, Terezija Uzman, Alojz Drab, Jože Lenič, Franc Nose, Jože Škedelj, Alojz Cimermančič, Slavko Nikolič, Franc Ivnik, Zlatka Vidmar, Alojz Pavlič, Cveto Sitar, Jernej Dolinar, Ivan Kastelic, Jože Kaplan, Jože Povh, Ignac Lešnjak, Milan Gazvoda, Janez Mikec, Ludvik Jarc, Jože Tomše, Milan Jenič, Jožica Bernardič, Anton Grabnar, Anton Šikonja, Anton Jakše, Marjan Brajdič-Brulc, Franc Praznik, Ivan Božič, Martin Zulič, Angelca Potočar, Martin Bartolj in Martin Komljanc.

SLUŽBA
VARSTVA PRI DELU

Iz navedenega je razvidno, da je prišlo do poškodb največkrat vsled nepazljivosti, vendar pa moramo poudariti, da to ni

čista nepazljivost, temveč je za poškodbe kriva tudi nepoučenost o delovnem postopku ter o nevarnostih, ki pretijo delavcu na delovnem mestu.

Sredstva za gašenje začetnih požarov

V našem podjetju imamo večje število gasilnih aparatov za gašenje začetnih požarov. Uspešna intervencija pri požaru je odvisna predvsem od pogasitve oziroma omejitve začetnega požara, se pravi, da požar pogasimo oziroma omejimo že na samem začetku. Pogasitev začetnega požara je odvisna predvsem od intervencije najbližjih, ki so pri požaru. Zato je potrebno, da vsak zaposleni pozna gasilne naprave, ki so namenjene za gašenje začetnega požara.

Za gašenje začetnih požarov uporabljamo:

1. ročne gasilne aparate,
2. priložnostna sredstva,
3. hidrante.

Velikokrat se dogodi, da delavci ne poznajo gasilnih naprav ali jih ne znajo uporabiti. Rad bi vas seznanil z ročnimi gasilnimi aparati, ki jih imamo za zavarovanje objektov.

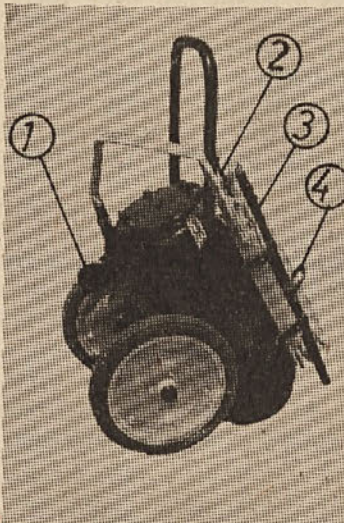
ROČNI GASILNI APARAT S-6 kg

Namenjen je za gašenje vseh začetnih požarov v prostorih, vključno tudi električnih naprav pod napetostjo. Gasimo tako, da s prahom, ki je v notranjosti aparata, preprečimo dostop kisika in s tem preprečimo gorenje. Sestoji se iz tlačne posode, jeklenke CO₂, ki služi za iztok prahu iz aparata. Način delovanja: s pritiskom na ročico z iglo prebijemo jeklenko s plinom, ki napravi pritisk v aparatu, da preko ventila prah izteka iz aparata.

NAČIN UPORABE:

1. Aparat staknemo z nosilca

2. Osvobodimo ročnik (3) iz njegovega sedišča
3. Izvlečemo varovalko (1)
4. Pritisnemo na ročico (2), spustimo, malo počakamo in ponovno pritisnemo
5. Usmerimo iztok prahu malo iznad požara in gasimo požar
6. Po potrebi prekinjamo iztok z ročko na ročniku
7. Pri uporabi moramo aparat izprazniti do konca!

Poznamo še gasilni aparat S-9 kg, način uporabe je isti kot pri S-6 kg.

Prevozni gasilni aparat S-50 kg in S-100 kg. Namenjen je za gašenje vseh požarov kot S-6 in S-9 kg, vendar za večje požare.

NAČIN UPORABE:

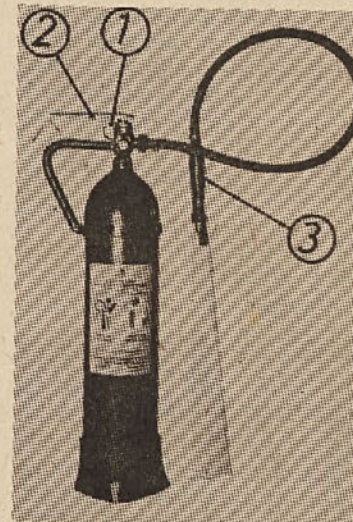
1. Spustiti prednji del aparata-kolo (1) na tla
2. Osvoboditi in izravnati cev z ročnikom (3)
3. Izvleči varovalko na jeklenki (2) in potisniti ročico navzgor
4. Iztok usmeriti malo nad ognjem in gasiti požar
5. Po potrebi iztok prekiniti s prekinjevalcem (4) na ročnike
6. Aparat je potrebno izprazniti do konca!

ROČNI GASILNI APARAT CO₂-5 kg

Namenjen je za gašenje začetnih požarov v zaprtem prostoru. Predvsem jih priporočajo za gašenje električnih naprav

pod napetostjo, uspešno pa se uporablja tudi za ostale začetne požare.

Aparat je sestavljen iz jeklenke z ventilom in ima cev za iz-

tok, leseni del ročnika, plastični ročnik. Gasimo tako, da CO₂ odvzema toploto in izpodriva kisik.

NAČIN UPORABE:

1. Osvobodimo ročnik iz ležišča
2. Izvlečemo varovalko (1)
3. Primemo za leseni del (3) ročnika
4. Pritisnemo ročico (2)
5. Usmerimo iztok plina malo nad ognjen in gasimo požar
6. Po potrebi prekinemo iztok plina.

Pri uporabi moramo paziti, da držimo ročnik za leseni del, ker obstaja možnost poškodbe roke vsled visoke temperature.

»Dolenjski list« v vsako družino

Hidrante uporabljamo za gašenje večjih požarov s pomočjo osebe, ki ima ustrezno stopnjo gasilske izobrazbe.

V kratkem smo vas seznanili z gasilnimi aparati in upamo, da bo vsak v kritičnem trenutku pravilno ukrepal in s tem prispeval k varovanju družbene lastnine. Vsak najmanjši požar lahko hitro preide v večjega, ki ima navadno katastrofalne posledice.

BRANKO KOŠIR

Grem na bolniško

Kadrovska služba, ki beleži odsotnost z dela in opravlja kontrolo bolnikov na domu, ugotavlja, da je stalež bolnih dokaj narasel: tako je bil na primer lani na bolniški vsak 7. član kolektiva. Služba teh zdravstvenega varstva ugotavlja, da je bilo zaradi staleža bolnih izgubljenih lansko leto več kot 300.000 delovnih ur.

Vzroke za tak porast staleža bolnih moramo iskati na več mestih. Podatki, ki so nam najbližji, povedo, da stalež bolnih posebno narašča takrat, ko so doma kmečka dela – v marcu, aprilu, septembru in oktobru.

Stalež bolnih narašča zlasti takrat, ko gre za zdravljenje za največ 2 do 4 dni.

Drugi podatek, ki je tudi zanimiv, je ta, da narašča stalež bolnih kot posledica nesreč izven dela ter stalež bolnih z drugimi boleznimi. Stalež bolnih zaradi posledic nesreč pri delu v primerjavi s prejšnjimi leti pada.

Iz tega lahko sklepamo, da ni naraščanje bolnih v odvisnosti le od naše dobre zaščite pri delu, temveč tudi od tega, kaj delavec dela, ko ni več na delu v podjetju in koliko je to delo nevarno oz. škodljivo za njegovo zdravje.

Podatki kažejo tudi na to, da so te boleznimi kratkotrajne in delavci staleža, ki je bil posledica nesreče izven dela, tudi ne izkoristijo do konca. Verjetno zato, ker je nadomestilo osebnega dohodka za ta čas samo 80 %.

Očitno je, da so posamezniki krepko posegli po izkoriščanju bolniške v svoje namene. Zaradi tega so v proizvodnji motnje: razhod delovne sile se je v proizvodnji avtomobilov povečal v primerjavi z lanskim letom za 7,6 %. Tudi v proizvodnji prikolic je odsotnost večja. Vsak dan je na bolniški okrog 154 delavcev!

Za tako visok odstotek bolnih si ne moremo privoščiti rezervne delovne sile, ker je vsakemu delavcu dodeljeno svoje delo. Če ga ni na delu, nastane izpad, ki ga ne moremo nadomestiti! Izpade pa pri nas plačujemo zelo drago. Pogosto je tudi nezadovoljstvo, ker moramo organizirati delo v nadurah ali ob prostih sobotah. Imamo izpade zaradi materiala in ko je material, imamo izpade zaradi delovne sile.

Nihče nima nič proti bolniški, če je upravičena. Nihče tudi ne sme krstiti delavcu pravic, ki mu jih daje zakon o zdravstvenem zavarovanju.

Pozorni pa moramo biti do tistih delavcev, ki zdravstveno varstvo izkoriščajo. Še posebej pa moramo biti pozorni do tistih, ki so resnično bolni, pa kljub temu stalež izkoriščajo v pridobitne namene, s tem pa si še slabšajo zdravstveno stanje. Prav tako moramo postati dolednejši do vseh, ki so v bolniškem staležu, ki so bolni kot alkoholiki in stalež izkoriščajo ter zanemarjajo navodila lečečega zdravnika.

Kontroli bolnikov na domu moramo posvetiti večjo pozornost. Zoper posameznike, ki bolezenski stalež izkoriščajo, moramo uvesti postopek: kot kršitelje zakona o zdravstvenem zavarovanju jih moramo prijaviti sodniku za prekrške.

POSLOVNI SEKRETARIAT

Ob letošnjem občinskem prazniku so bile končane tudi tradicionalne delavske športne igre. Kakor vsako leto, so se tudi tekmovalci iz obrata Brežice dobro odrezali, saj so v posameznih igrah dosegli tele rezultate: streljanje z zračno puško in streljanje z malokalibrsko puško prvi, mali nogomet drugi, mini golf (moški) drugi, šah tretji, odbojka peti, vlečenje vrvi peti, kegljanje sedmi in namizni tenis osmi.

Po pravilniku o tekmovanju se točkuje 1. mesto z 10 točkami, 2. mesto s 5 točkami, 3. mesto pa s 3 točkami. Tako je naša sindikalna podružnica zbrala 33 točk in s tem zasedla 1. mesto ter prejela prehodni občinski pokal v trajno last. Po pravilniku dobi prehodni občinski pokal v trajno last tista sindikalna podružnica, ki ga v petih letih osvoji trikrat. Naša podružnica ga je v teh igrah osvojila v letu 1969 in 1970, letos pa tretjič. V trajno last smo prejeli tudi pokal v streljanju z zračno puško. Tudi tu smo bili v petih letih trikrat prvi.

ALOJZ POŽAR,
predsednik sindikalne
podružnice

Najbolj zagrizena borba je bila v malem nogometu. Bili smo tik pred zmago, ko smo nepričakovano prejeli gol, ki nas je postavil na drugo mesto. Prav v tem pa je bil tudi čar tekmovanja. Izvršilni odbor naše sindikalne podružnice javno čestita tekmovalcem k njihovemu uspehu, predvsem pa za občinski pokal. Na sliki: ekipa nogometašev IMV Brežice.

Ponoven razvoj kolesarskega športa

Letos v maju je skupina prijateljev kolesarskega športa na pobudo Kolesarske zveze Slovenije ustanovila kolesarsko društvo Novo mesto. Doslej na območju Dolenjske ni bilo organizacije, ki bi združevala kolesarje-tekmovalce in ljudi, ki jim je kolesarjenje razvedrilo ali konjiček.

Naloga novega društva ne bo samo vzgoja dobrih tekmovalcev, temveč tudi povezovanje otrok in starejših ljudi, ki imajo veselje do vožnje s kolesom. Živimo v času, ko na vseh področjih zamenjamo fizično delo s stroji, ko se skoraj že vsak meter poti prevozimo z avtomobilom ali motorjem — pri tem pa pozabljamo, kako potrebno in zdravo je gibanje za naše telo! Ni nič čudnega, da

narašča število srčnih obolenj, da nas pretresa ugotovitev, da smo prvi s številom za vojaščino nesposobnih fantov v Evropi itd. Naloga telesne vzgoje je, da pritegne v svoje vrste čimveč starih in mladih ljudi in da jim omogoči zdravo gibanje in pametno življenje.

Vsak začetek je težak in tako je bilo tudi s kolesarstvom v Novem mestu. Prvič smo se lahko postavili, ko nam je bila

zaupana organizacija zadnje etape mednarodne kolesarske dirke „Po Hrvatski in Sloveniji“. Dirka je uspela, hkrati pa je vlila funkcionarjem iz zveze zaupanje v naš mladi klub. Začeli smo tudi vzgajati domače tekmovalce. Zanimanja za kolesarstvo med mladimi je kar precej in mlada tekmovalna ekipa že kaže prve uspehe. Malo težje je bilo z opremo, vendar smo s pomočjo ljubljanskega ROGA in nekaterih novomeških podjetij delno rešili tudi to vprašanje.

Avgusta je bilo v Novem mestu prvenstvo Slovenije za kolesarje v kategoriji turistov, kjer

IMV — KURIR izdaja delovna skupnost Industrije motornih vozil Novo mesto — Izhaja vsak mesec v 4200 izvodih — Uredništvo in uprava: Novo mesto, Zagrebška cesta 18/20 — Ureja uredniški odbor — Odgovorni urednik Jože Splichal — Tiska: Tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani

so naši mladi tekmovalci v izredno ostri konkurenci že dosegli prve uspehe. Mladi Damjanovič je dosegel četrto mesto, ekipno pa smo bili tretji. Letos nameravamo organizirati še prvenstvo Novega mesta, ekipno prvenstvo osnovnih šol in kolesarski izlet s polževimi dirkami za vse, ki imajo doma „jeklenega konjička“. Naša ekipa se bo seveda udeležila tudi vseh meddruštvenih tekmovanj in državnega prvenstva.

Društvo je dobilo prostore v bivši čolnarni na Loki, ki jo bomo kmalu obnovili. To pa bi bilo tudi približno vse za leto 1972. Za bodoče delo bo treba poiskati pokrovitelja; ustreznna delovna organizacija naj bi društvu pomagala oz. z njim sodelovala tudi v obliki propagande in reklame. Le tako bomo kos nalogam, ki so pred kolesarskim društvom.

JOŽE MAJES

Na fotografiji so kolesarji, ki so bili na letošnjem slovenskem prvenstvu med turisti tretji

Essen: največji sejem prikolic v Evropi

Od 15. do 23. septembra letos so se že enajstič zapored srečali vsi evropski proizvajalci prikolic, mobilheimov (premičnih hišic), montažnih hiš in proizvajalci pribora za te objekte z namenom, da bi pokazali potencialnim kupcem, kako solidno in uspešno so zaključili prodajno sezono. Zakaj je Essen postal tako pomemben sejem, ni težko ugotoviti. To mesto leži v središču Porurja, tu so najgosteje naseljeni predeli Nemčije, Holandije, Belgije in Francije. Po statističnih podatkih se lahko ugotovi, da je na tem področju v uporabi največ prikolic in da prodaja še raste. Na tem področju sploh ni mogoče graditi vikend hišic, medtem ko je gradnja stanovanjskih enodružinskih hiš zelo ome-

jena. Prebivalci tega področja živijo v strnjениh naseljih in to jih sili k nakupu prikolic. Prosti čas preživijo v prirodi ob rekah, morju, na za to določenih področjih za kampiranje.

Essenski sejem je znan po tem, da ga obišče zelo veliko ljudi, ki se že v jeseni odločajo, kakšno prikolico bodo kupili spomladi. To pomeni, da veliki proizvajalci prikolic ne smejo manjkati na tem sejmu. Izostanek bi pomenil, da se je proizvajalec zavestno odločil za znatno znižanje prodaje v naslednji sezoni in s tem za vse negativne posledice, ki ga prizadejejo. Zato je razumljivo, da na ta sejem pridejo vsi tisti proizvajalci prikolic, ki želijo obdržati svoje mesto na evropskem trgu.

Essenski sejem je tako začetek nove prodajne sezone, za katero vsi proizvajalci prikolic pripravijo nove izvedbe prikolic, opremljenih po okusu tistega dela prebivalstva, pri katerem se določeni proizvajalec želi uveljaviti. Do sedaj je bilo pravilo, da so nemški proizvajalci večinoma proizvajali najdražje prikolic in da so ostali imeli kombinirani program. Razvoj prodaje prikolic je tudi nemskim proizvajalcem pokazal usmeritev v proizvodnjo tudi cenejših prikolic, medtem ko so nekateri drugi proizvajalci skoraj v celoti preusmerili na proizvodnjo cenejših prikolic. To potrjuje pravilno odločitev našega kolektiva, ki je brez zamude postavil proizvodni program, s katerim se bo vključil v konku-

renčni boj za čimboljšo prodajo prikolic v Evropi.

Naša gospodarska organizacija se je letos že petič zapored udeležila sejma v Essnu. To pomeni za naše prikolic veliki uspeh, saj se v tako kratkem času enakovredno primerjajo z ostalimi zahodnoevropskimi izdelki.

Ta 5-letni jubilej smo proslavili tako, da smo razstavili novo izvedbo prikolic JUNIOR in tipe 305, 380, 450 in 500, ki so v proizvodnem programu naše nove tovarne v Belgiji. Ves razstavljeni program je pri kupcih vzbudil veliko zanimanje in lahko ocenimo, da bo prihodnja sezona za nas še uspešnejša kot je bila dosedanja.

SLAVKO BLATNIK

Na velikem sejmu v Essnu se morajo pokazati vsi, ki v proizvodnji prikolic kaj veljajo. Tu namreč kupci ob koncu sezone kujejo načrte za nove nakupe. Kajpak tudi mi nismo manjkali. Na fotografiji: ADRIA prikolic so vzbujale splošno pozornost (Foto: arhiv IMV)